

Sygn. akt VI Ka 52/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Klara Łukaszewska

Protokolant Małgorzata Pindral

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2014r.

sprawy J. M.

obwinionego z art. 150 § 1 kw

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze

z dnia 5 sierpnia 2013 r. sygn. akt II W 537/13

I. uchyla zaskarżony wyrok wobec obwinionego J. M.i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Jeleniej Górze do ponownego rozpoznania;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. J. kwotę 442,80 zł w tym 82,80 zł podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej obrony obwinionego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. K. kwotę 516,60 zł w tym 96,60 zł podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej obrony obwinionego z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt VI Ka 52/14

UZASADNIENIE

J. M. został oskarżony o to, że:

w okresie od 1 maja 2012 roku do 3 czerwca 2012 roku w B.nr(...)gm. S.woj. (...), dokonał uszkodzenia ogrodu kwiatowego, w ten sposób, że o różnych porach dnia do ogródka przy posesji wrzucał kamienie, na skutek czego zniszczył rosnące tam kwiaty w postaci tulipanów, lili i goździków, powodując straty w wysokości 50 złotych na szkodę E. P.i S. P.,

tj. o wykroczenie z art. 150 § 1 kw;

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 5 sierpnia 2013r. ew sprawie II W 537)13:

I. uznał obwinionego **J. M.** za winnego popełnienia czynu opisanego w części wstępnej wyroku przy przyjęciu, że dokonał uszkodzenia rosnących w ogrodzie kwiatów w postaci tulipanów, lili i goździków, tj. wykroczenia z art. 150 § 1 kw i za to na podstawie art. 150 § 1 kw wymierzył mu karę grzywny w wysokości 150 (stu pięćdziesięciu) złotych,

II. na podstawie art. 150 § 3 k.w. orzekł wobec obwinionego **J. M.** nawiązkę w kwocie 100 (stu) zł na rzecz E. P.i S. P.,

III. na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 119 kpow, zwolnił obwinionego od ponoszenia kosztów postępowania w niniejszej sprawie, obciążając nimi Skarb Państwa.

Z wyrokiem tym nie zgodził się obwiniony. W osobiście sporządzonej apelacji domagał się wyznaczenia mu obrońcy z urzędu, a którego przyznania odmówił mu Sąd I instancji a także wnosił o przesłuchanie świadków. Skarżący nie sformułował wniosków końcowych wniesionego środka odwoławczego, ale jak należy wnosić domagał się uniewinnia od przypisanego mu czynu, kwestionując swoje sprawstwo.

Wyrok zaskarżył również obrońca obwinionego zarzucając wyrokowi:

1. obrazę przepisów postępowania a mianowicie art. 104§1 pkt6 kpow i art. 21 §1 pkt 2 kpow polegające na naruszeniu prawa obwinionego do obrony poprzez zaniechanie przez Sąd przyznania obwinionemu obrońcy w toku postępowania w sytuacji kiedy zachodziła wątpliwość co do poczytalności obwinionego w chwili popełnienia czynu podczas gdy ustanowienie obrońcy w toku postępowania było obligatoryjne, a co miało wpływ na realizację ustawowych praw obwinionego do posiadania obrońcy w toku postępowania i praw do obrony,

2. obrazę przepisów postępowania a mianowicie art. 39§1 kpow, art. 42§1 i 2 kpow w zw. z art. 202 kpk poprzez zaniechanie przez Sąd dopuszczenia w sprawie dowodu z opinii biegłego lekarza psychiatry na okoliczność poczytalności obwinionego w chwili popełnienia czynu oraz aktualnego stanu zdrowia psychicznego i zdolności do udziału w postępowaniu w sytuacji gdy sąd z urzędu posiadał wiedzę w przedmiocie opiniowania obwinionego przez lekarzy psychiatrów w innych sprawach, w których występował on w charakterze oskarżonego i obwinionego, przy jednoczesnym uwzględnieniu okoliczności, iż w sprawie o sygn.. akt II K 1804)13 Sądu Rejonowego w jeleniej górze J. M.z powodu ujawnionej choroby psychicznej został uznany za niepoczytalnego, a co miało istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia poprzez przypisanie obwinionemu sprawstwa w zakresie czynu z art. 150§1 kw.

Stawiając powyższe zarzuty obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie na rzecz obrońcy kosztów nieopłaconej obrony udzielonej obwinionemu z urzędu wg. norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zaskarżony wyrok nie mógł się ostać.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż stosownie do art. 22 k.p.s.w. gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, obwinionemu, który nie ma obrońcy z wyboru, wyznacza się na jego wniosek obrońcę z urzędu, jeżeli w sposób należyty wykaże, że nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez poważnego uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny. Wyznaczenie, zatem w trybie art. 22 k.p.s.w., obrońcy z urzędu w postępowaniu w sprawie o wykroczenia uzależnione jest od kumulatywnego spełnienia dwóch warunków: niezamóżności wnioskującego i interesu wymiaru sprawiedliwości. Przepis ten wymaga także, by obwiniony w sposób należyty wykazał pierwszą z przesłanek, przy czym - w odróżnieniu od art. 78 § 1 k.p.k. - uszczerbek w utrzymaniu siebie i rodziny musi być poważny, a więc taki, który w istotny sposób utrudniłby mu niezbędne utrzymanie (por. postanowienie SN z dnia 16 listopada 2011 r. III KZ 77/11 OSNKW 2012/2/20, Biul.SN 2012/2/16).

Obwiniony J. M.w dniu 29 stycznia 2011 r. złożył wniosek o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu, powołując się na swoją sytuację majątkową tj. niski osiągnięty dochód przez siebie i małżonkę (łącznie 920, 95 zł), zły stan zdrowia oraz fakt całodobowej opieki nad synem, cierpiącym na całkowity bezwład czterokończynowy. Na pierwszej rozprawie Sąd I instancji stosownie do art. 22 k.p.s.w. odmówił wnioskowi, podnosząc że obwiniony „nie wykazał w dostateczny sposób, aby zachodziły w stosunku do niego przesłanki z art. 22 k.p.s.w.”

Zaznaczyć jednak należy, iż przepisy art. 22 k.p.s.w. oraz stanowiący jego rozwinięcie § 284 ust. 1 regulaminu urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 38, poz. 249 ze zm.), nie wymagają udokumentowania sytuacji majątkowej, a tylko należytego wykazania, że obwiniony nie jest w stanie ponieść kosztów obrony bez poważnego

uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny. Dlatego też wymóg ten może zostać spełniony przez złożenie pisemnego oświadczenia o stanie majątkowym. (por. postanowienie SN z dnia 25 listopada 2010 r. V KZ 77/11 Biul. PK 2010/9/32). Natomiast jeżeli Sąd I instancji kwestionował rzetelność wskazanego oświadczenia winien wezwać obwinionego do przedłożenia stosownych dokumentów, wyznaczając mu na to odpowiedni termin. Mając zaś na uwadze, iż J. M. zdaje się nie rozumieć o popełnienie jakiego czynu jest obwiniony za czym przemawia treść składanych przez niego wniosków dowodowych a także jego wystąpień, w czasie których stara się wykazać, że jego sąsiad S. P. „nadal pali w piecu”, co ma zagrażać zdrowiu i życiu jego oraz jego rodziny to należało uznać, że spełniona została również druga przesłanka z art. 22 k.p.s.w. tj. za wyznaczeniem obwinionemu obrońcy przemawiał „interes wymiaru sprawiedliwości”. O ile postawa obwinionego w szczególności w świetle sporządzanych przez niego pism za syna M. M. w ogóle nie powinna skłonić Sądu I instancji do rozważenia przesłanek z art. 21 § 1 pkt. 2 k.p.s.w. i zasięgnięcia w tym celu opinii o stanie zdrowia J. M..

Stąd też zachodzi konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Niewątpliwie bowiem powyższa obraza przepisów postępowania przez Sąd Rejonowy wiążąca się z naruszeniem prawa do obrony obwinionego miała wpływ na treść orzeczenia. (art. 438 pkt. 2 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.s.w.).

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd Rejonowy przeprowadzi przy udziale obrońcy obwinionego postępowanie dowodowe w sprawie. Z uwagi zaś na treść zgłoszonych w postępowaniu odwoławczym wniosków dowodowych zwróci się do policji z zapytaniem czy dysponuje nagraniem zgłoszenia z dnia 1 maja 2012 r.

Na podstawie art. 29 ust. 1 Prawo o adwokaturze zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy koszty nieopłaconej obrony udzielonej obwinionemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.